

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ
Федеральное государственное автономное образовательное учреждение высшего
образования
«Крымский федеральный университет имени В. И. Вернадского»

"Утверждаю"

Проректор по учебной и методической
деятельности

_____ **В. О. Курьянов**
" ____ " _____ **2015** года

ПРОГРАММА
МЕЖДИСЦИПЛИНАРНОГО ВСТУПИТЕЛЬНОГО ИСПЫТАНИЯ
для поступления по программам высшего образования «магистр»
направления подготовки
45.04.01 – «ФИЛОЛОГИЯ (украинский язык и литература)»

Симферополь, 2015

Разработчики программы:

д. филол. н., заведующий кафедрой украинской филологии Гуменюк В. И.,

д. филол. н., профессор кафедры украинской филологии Савченко Л. В.,

к. филол. н., доцент кафедры украинской филологии Ачилова В. П.,

к. филол. н., доцент кафедры украинской филологии Гладкая И. С.

ПОЯСНИТЕЛЬНАЯ ЗАПИСКА

Поступающие в магистратуру по специальности **45.04.01 Филология (украинский язык и литература)** принимают участие в конкурсе на основании общего рейтинга, который учитывает рейтинг со вступительного экзамена, а также рейтинг успеваемости студента во время освоения основной образовательной программы бакалавриата.

Программа составлена на основе действующих вузовских программ по учебным дисциплинам бакалавриата по специальности 45.03.01 Филология (украинский язык и литература) и дает возможность выявить качество знаний абитуриента по всему курсу современного украинского языка, истории украинской литературы и основным вопросам методики преподавания этих дисциплин в школе.

Цель программы состоит в следующем:

а) обозначить единые требования к вступительному экзамену по украинскому языку и литературе и методике их преподавания для поступающих в магистратуру по специальности 45.04.01 Филология (украинский язык и литература);

б) проверить теоретические знания и практические навыки по всем нормативным курсам современного украинского языка, а также знания истории украинской литературы и методики преподавания языка и литературы в школе;

в) сконцентрировать внимание студентов на систематизации и повторении наиболее важных тем по изученному материалу.

В программе подана рекомендованная литература для подготовки к экзамену. На экзамене студент должен проявить не только знание обязательной учебной литературы, но и знакомство с научными отечественными трудами, монографиями, статьями и т. д.

Структура билета

Билет включает в себя четыре вопроса: три теоретических вопроса (первый вопрос по языку, второй – по литературе, третий – по методике преподавания

украинского языка или литературы) и один практический вопрос (анализ предложения).

Для анализа предложено сложное многокомпонентное предложение. Следует сделать такие виды разбора:

- синтаксический, предусматривающий чертежи линейной и пространственной схем, полную синтаксическую характеристику сложного предложения, анализ одной из предикативных частей по схеме простого предложения, разбор двух разнотипных словосочетаний из предложения;
- фонетический анализ подчеркнутых слов;
- морфемный и словообразовательный анализ выделенных слов;
- морфологический анализ отдельных частей речи;
- частичный лексический анализ предложенных слов.

При анализе предложения проверяются орфографические и пунктуационные навыки. Дополнительные вопросы лексико-семантического, морфемного, словообразовательного и других видов анализа могут быть поставлены и во время разбора предложения.

Основные требования к ответу абитуриента

Форма проведения экзамена – устный ответ на теоретические вопросы и письменное выполнение практического задания.

Устный ответ должен представлять собой четкий, последовательный рассказ на тему, сформулированную в вопросе билета. Обязательными требованиями к ответу на вопрос являются точность, конкретность, полнота. В этом студенту должны помочь знания, полученные при изучении дисциплин специализации.

Следует обратить внимание на вопросы, которые в современной филологии остаются дискуссионными. Абитуриент должен аргументировать выдвинутые им теоретические положения, проиллюстрировать их достаточным количеством примеров.

В случае необходимости председатель и члены экзаменационной комиссии могут не ограничиваться ответом абитуриента на вопросы билета, а определить

глубину и качество знаний абитуриента путем дополнительных вопросов. Проявляя теоретические и методические знания, абитуриент должен их практически применить при анализе конкретных произведений, при разборе предложения. Предложение как основная единица языка и произведение как основная единица художественной литературы должны стать главными объектами применения абитуриентом приобретенных знаний.

В каждом билете абитуриенту предлагается разобрать сложное предложение, как правило, взятое из произведения того или иного писателя, в отдельных случаях предлагается проанализировать конкретные литературные произведения. В случае если произведение не указывается, абитуриент сам выбирает произведение, которое выразительно характеризует творчество того или иного автора или обнаруживает существенные тенденции определенного художественного направления или течения, а затем анализирует его. Например, при ответе на вопрос «Поэтический эпос Лины Костенко» важно проанализировать одну из поэм или один из стихотворных романов писательницы («Маруся Чурай», «Берестечко»), раскрыть значение произведения в художественном наследии автора, в развитии украинской литературы второй половины XX века.

Ответы абитуриента на все вопросы (как основные, так и дополнительные) должны произноситься четким литературным языком. Культура устной речи – показатель общего уровня образованности и профессиональной подготовки абитуриентов-филологов. Поэтому языковое оформление ответа должно быть безупречным.

Практика свидетельствует, что типичными ошибками, которые допускают абитуриенты во время устного ответа на вопрос, являются следующие: орфоэпические (неправильное ударение слов, несвойственное для украинского языка смягченное произношение шипящих, оглушение звонких согласных в конце состава и т. д.), лексические (неправильное или неточное употребление слов, терминов, использование русизмов), грамматические (ошибочное употребление падежных окончаний, особенно числительных и существительных, неправильное согласование и управление) и др.

Абитуриенту следует составить короткий план-конспект ответа. Нет нужды записывать его текст полностью, поскольку, во-первых, детальная запись ответов на все вопросы экзаменационного билета не позволит абитуриенту уложиться в рамки отведенного для подготовки времени и, во-вторых, не даст возможности свободно оперировать материалом при ответе.

СОДЕРЖАНИЕ ПРОГРАММЫ

Вопросы по украинскому языку

1. Современный украинский литературный язык как предмет научного изучения. Место украинского языка среди других славянских языков.
2. Фонетика как наука о звуковом строении языка. Место фонетики среди других лингвистических дисциплин. Два аспекта изучения звуковых единиц.
3. Состав украинских гласных фонем, их характеристика.
4. Классификация согласных фонем, их характеристика в главном проявлении.
5. Взаимодействие звуков в речевом потоке. Комбинаторные и позиционные модификации гласных и согласных.
6. Слог как наименьшая произносимая единица. Слоγοобразующие свойства звуков. Типы слогов. Правила деления на слоги.
7. Понятие чередования, его виды. Древнейшие исторические чередования гласных и согласных фонем.
8. Чередования в группах согласных при словообразовании. Морфонологические функции чередования фонем.
9. Понятие орфоэпии. Орфоэпические нормы и их общественное значение. Орфоэпические нормы в системе украинского вокализма, консонантизма, акцентуации.
10. Графика украинского языка. Украинский алфавит. Соотношение между буквами украинского алфавита и фонемами украинского литературного языка.
11. Орфография украинского языка. Соотношение орфографии с графикой и орфоэпией. Принципы украинского правописания.
12. Лексикология как раздел языкознания. Связи лексикологии с другими разделами науки о языке.
13. Слово, как основная единица языка, его основные признаки и функции. Понятие лексемы. Значение слова. Типы лексических значений слова.
14. Однозначные и многозначные слова. Типы многозначности. Способы образования переносных значений. Метафора и метонимия. Продуктивные модели.
15. Омонимия в современном украинском языке. Проблема разграничения омонимии и полисемии. Типы омонимов. Источники лексической омонимии.
16. Синонимы, их роль и место в лексико-семантической системе. Типы синонимов и синонимических рядов. Источники синонимии. Стилистические функции синонимов. Словари синонимов.
17. Антонимия в украинском языке. Типы антонимов по структуре семантической сущности противоположности.

18. Лексика ограниченного использования (территориально). Диалектизмы в художественной литературе и разговорной речи. Жаргонизмы, вульгаризмы, арготизмы и их стилистическое использование.
19. Активный и пассивный состав украинской лексики. Устаревшие слова: историзмы, архаизмы и их разновидности. Стилистические возможности устаревших слов. Неологизмы. Разновидности неологизмов: словообразовательные, заимствованные, образованные в результате семантического развития слов. Индивидуально-авторские неологизмы.
20. Стилистическая дифференциация лексики. Межстилевая и стилистически окрашенная лексика.
21. Фразеология украинского языка. Общие и отличительные черты слова и фразеологизма. Семантика, структура и лексический состав фразеологизмов.
22. Лексикография как развитие языкознания. Типы словарей. Развитие украинской лексикографии.
23. Морфема как уровень языковой системы и как раздел языкознания. Связь морфемики с словообразованием и морфологией. Морфема как знаковая единица языка. Морфема и слово. Морф и морфема. Алломорфы и варианты морфем.
24. Корневые и аффиксные морфемы, функциональные различия между ними. Свободные и связанные корни (радиксоиды). Типы аффиксальных морфем: приставка, суффикс, постфикс, конфикс, окончание.
25. Понятие об основе слова. Непроизводная и производная основы. Характеристика производной основы. Формообразующая основа. Основные изменения в морфемном строении слова: опрощение, перераспределение, диффузия, декореляции.
26. Словообразование как особая подсистема языка и как раздел языкознания. Связь словообразования с морфемикой, лексикологией, морфологией, синтаксисом. Образующая основа и словообразовательный формант. Словообразовательный тип. Словообразовательное значение. Словообразовательная мотивация.
27. Способы словообразования в современном украинском литературном языке. Общая характеристика. Основные классификации способов словообразования: традиционная и по виду словообразовательных формантов.
28. Морфология как раздел языкознания. Основные грамматические понятия: грамматическое значение, грамматическая форма, грамматическая категория. Способы выражения грамматических значений слова в современном украинском литературном языке.
29. Вопрос о частях речи и их классификации. Взаимопереход в системе частей речи.

30. Существительное как часть речи. Лексико-грамматические разряды существительных: собственные и нарицательные названия, названия существ и неодушевленные, конкретные, абстрактные, сборные, существительные с вещественным значением, сингулятивные названия. Грамматические категории существительного.

31. Принципы деления существительных по падежам и группам. Характеристика парадигм существительных I, II, III и IV склонений.

32. Прилагательное как часть речи. Специфика грамматических категорий прилагательных. Лексико-грамматические разряды прилагательных: качественные, относительные, притяжательные. Промежуточные разряды прилагательных. Степени сравнения как формы качественных прилагательных.

33. Понятие о числительном как о части речи. Разряды числительных по значению и грамматическим признакам. Количественные числительные: собственно-количественные, сборные, дробные, неопределенно-количественные. Вопрос о порядковых числительных. Склонение различных разрядов числительных. Ударение в числительных. Группы числительных по строению.

34. Местоимение как часть речи. Соотношение местоимений с другими частями речи – существительными, прилагательными, числительными. Лексико-грамматические разряды местоимений. Грамматические категории местоимений, их склонение.

35. Значение и грамматические признаки глагола. Глагольные основы. Классы глаголов. Инфинитив. Категория вида. Глагольная категория состояния. Категория переходности / непереходности. Категория наклонения глагола. Категория времени глагола. Категория лица глагола. Спряжения. Безличные глаголы.

36. Причастие как форма глагола. Активные и пассивные причастия, их создания. Безличные глагольные формы на -но, -то. Деепричастие как форма глагола. Образование деепричастий.

37. Общая характеристика наречия как части речи. Лексико-грамматические разряды наречий: определительные, обстоятельственные. Степени сравнения наречий. Образование наречий.

38. Общая характеристика предлога как служебной части речи. Происхождение предлогов и их морфологический состав. Употребление предлогов с формами косвенных падежей.

39. Общее понятие о союзе. Морфологический состав союзов. Союзы сочинительные и подчинительные.

40. Общее понятие о частицах. Функционально-семантическая классификация частиц: смысловые, модальные, эмоционально-экспрессивные, словообразовательные и формообразующие.

41. Предмет и задачи синтаксиса. Связь синтаксиса с различными разделами лингвистики и другими науками. Основные понятия синтаксиса: синтаксические единицы, синтаксические отношения. Синтаксические связи.
42. Понятие о словосочетании. Критерии выделения словосочетаний. Словосочетание и сочетания слов. Словосочетание и слово, словосочетание и предложение. Виды словосочетаний по степени слияния компонентов и строению. Морфологические типы словосочетаний.
43. Понятие о предложении. Основные признаки предложения. Типы простых предложений. Эквиваленты предложения, их разновидности. Знаки препинания при эквивалентах предложения.
44. Понятие о членах предложения, способы их выражения. Главные и второстепенные члены предложения (общая характеристика).
45. Понятие о односоставном предложении. Классификация односоставных предложений.
46. Понятие об осложнённом простом предложении. Однородные члены предложения, обобщающие слова при них. Обособленные члены предложения, их виды. Условия отделения членов предложения. Пунктуация при обособленных членах предложения (общая характеристика).
47. Понятие о сложном предложении. Основные признаки сложного предложения. Вопрос о предложении с несколькими сказуемыми. Средства сочетания частей сложного предложения. Основные типы сложных предложений.
48. Понятие о сложносочинённом предложении. Классификация сложносочинённых предложений. Пунктуация в сложносочинённых предложениях.
49. Понятие о сложноподчинённом предложении. Основные средства организации сложноподчинённых предложений. Принципы классификации сложноподчинённых предложений. Структурно-семантическая классификация сложноподчинённых предложений (общая характеристика). Знаки препинания в сложноподчинённых предложениях.
50. Понятие о сложном бессоюзном предложении, его признаки. Средства связи предикативных единиц в сложных бессоюзных предложениях. Классификация сложных бессоюзных предложений.
51. Многокомпонентные сложные предложения с различными видами связи. Понятие о периоде.
52. Пунктуация. Принципы украинской пунктуации. Система разделительных знаков, их функции.
53. Украинский язык среди других славянских языков. Возникновение и развитие письма и литературного языка славян. Две азбуки: кириллица и глаголица.

54. I, II, III палатализации заднеязычных и их последствия в современном украинском литературном языке.
55. Предмет, задача курса истории украинского литературного языка, его связь с другими общественными науками. Место И. П. Котляревского и Т. Шевченко в истории украинского литературного языка.
56. Современный украинский литературный язык как основа стилистики. Стилистика языка и стилистика речи. Основные понятия стилистики.
57. Функциональные стили и их разновидности.
58. Культура языка как самостоятельная лингвистическая дисциплина. Концепция культуры речи в различных лингвистических центрах. Языковая норма - категориальное понятие культуры речи. Типология языковых норм.
59. Коммуникативные качества речи.
60. Орфоэпическая правильность речи. Грамматическая правильность речи. Средства благозвучия украинского языка.

Вопросы по украинской литературе

1. Украинская народная песня, ее тематическое и жанровое богатство, особенности поэтики, влияние на литературный процесс.
2. Украинская народная дума как образец героического эпоса.
3. Библия как литературный памятник. Библейские образы и мотивы в украинской литературе.
4. "Слово о полку Игореве" – выдающийся памятник древнерусской литературы. История нахождения памятника, близость сюжетной основы произведения летописной, патриотический пафос, особенности композиции, стиля, жанра, значение в развитии украинской литературы.
5. Жизнь и творчество Ивана Вышенского. Патриотические, гуманистические, тираноборческие мотивы его посланий, особенности их языка и стиля.
6. Украинская полемическая литература. Жизнь и творчество Мелетия Смотрицкого.
7. Украинская поэзия эпохи барокко.
8. Жизненный и творческий путь Г. Сковороды.
9. И.П. Котляревский – первый классик новой украинской литературы.
10. Г.Ф. Квитка-Основьяненко – первый прозаик новой украинской литературы.
11. Драматургия Г.Ф. Квитки-Основьяненко.
12. Творческое наследие Петра Гулака-Артемовского.
13. Литературная деятельность Евгения Гребинки.
14. Творчество Левка Боровиковского.
15. Творчество Виктора Забили и Михаила Петренко и его связь с музыкой.
16. Жизненный и творческий путь Т. Шевченко.

17. Драматургия Т.Г.Шевченко.
18. Роман П. Кулиша "Черная рада" и его роль в развитии украинской прозы.
19. Жизнь и творчество Марка Вовчка.
20. Юмор и сатира в творчестве И. С. Нечуя-Левицкого.
21. Повесть И.С. Нечуя-Левицкого "Микола Джеря" и ее главный герой.
22. Роман Панаса Мирного "Разве ревут волы, когда ясли полны?". История написания. Образная система.
23. Поэтическое творчество Леонида Глебова.
24. Жизнь и творчество Степана Руданского. С. Руданский и Крым.
25. Жизнь и творчество Юрия Федьковича.
26. Драматургия Марка Кропивницкого.
27. Жизненный и творческий путь Павла Грабовского.
28. Творческое наследие Михаила Старицкого и его роль в развитии украинского театра и драматургии.
29. Взнос Ивана Карпенко-Карого в развитие украинской реалистической драмы.
30. Жизнь и творческая деятельность И. Франко.
31. Интимная лирика И.Я. Франко.
32. Проза И.Я. Франко.
33. Драматургия И.Я. Франко.
34. Крым в жизни и творчестве Леси Украинки.
35. Жизнь и творческий путь Леси Украинки.
36. Лирика Леси Украинки.
37. Поэмы Леси Украинки.
38. Мифология и фольклор в драме-феерии Леси Украинки "Лесная песня".
39. Жизненный и творческий путь М. Коцюбинского и эволюция его художественных исканий.
40. Особенности поэтики произведения М. Коцюбинского "Intermezzo".
41. Повесть О. Кобылянской «Земля» и ее место в наследии автора.
42. Новеллистка В. Стефаника.
43. Драматизм жизненной и творческой судьбы В. Винниченко.
44. Жанрово-стилевые особенности творчества Н. Хвелевого.
45. Мотивы лирики В. Сосюры.
46. Поэтический мир Павла Тычины.
47. Драматургия Н. Кулиша.
48. Исторические драмы И. Кочерги.
49. И. Довженко – кинорежиссер и драматург. Проза А. Довженко.
50. Остап Вишня – мастер сатиры и юмора.
51. Пражская поэтическая школа.
52. Проза Олеся Гончара.

53. Поэтический эпос Лины Костенко.
54. Особенности стиля И. Драча.
55. Проблемы периодизации и классификации украинской литературы к. XX – н. XXI века.
56. Герметичная (ассоциативная) поэзия в украинской литературе к. XX – н. XXI века.
57. Карнавальная поэзия. Творчество литкружка Бу-Ба-Бу.
58. Особенности творческой манеры писателей Киевско-житомирской прозаической школы.
59. Постмодернизм в современной украинской литературе. Галицко-Станиславская прозаическая школа.
60. Украинская драматургия к. XX – н. XXI века.

Вопросы по методике преподавания украинского языка

1. Предмет и задачи методики изложения украинского языка.
2. Связь преподавания украинского языка со смежными дисциплинами.
3. Особенности обучения украинскому языку в школе с русским языком обучения.
4. Общая характеристика методов и приемов обучения.
5. Метод беседы на уроках языка.
6. Использование метода наблюдения и анализа языковых явлений.
7. Метод работы с учебником.
8. Метод упражнений.
9. Структура и методика урока изучения нового материала.
10. Урок формирования умений и навыков (закрепление).
11. Урок проверки и учета приобретенных знаний, умений и навыков.
12. Урок анализа контрольной работы.
13. Урок обобщения и систематизации изученного.
14. Урок повторения темы, раздела.
15. Методы и приёмы изучения фонетики и орфоэпии.

Вопросы по методике преподавания украинской литературы

1. Цель и задачи изучения литературы в средней школе.
2. Задание методики преподавания литературы в средней школе.
3. Особенности восприятия учениками художественной литературы.
4. Общение на уроках литературы.
5. Методы обучения на уроках литературы.
6. Типология уроков литературы.

- 7.Изучение биографии писателя.
- 8.Основные этапы работы над художественным произведением.
- 9.Подготовка учеников к восприятию произведений. Значение вступительных занятий.
10. Методика изучение лирики.
- 11.Методика изучения драматических произведений.
12. Методика изучения эпического произведения.
13. Особенности изучения темы "Литература родного края".
14. Межпредметные связи на уроках литературы.
- 15.Методика проведения урока с внеклассного чтения.

ЛИТЕРАТУРА

Украинский язык

Основная литература:

1. Зубкова, Л. Г. Общая теория языка в развитии / Л. Г. Зубкова. – М : Изд-во РУДН, 2003. – 472 с.
2. Алефиренко, Н. Ф. Современные проблемы науки о языке / Н. Ф. Алефиренко. – М : Флинта : Наука, 2005. – 416 с.
3. Алпатов, В. М. История лингвистических учений : учебное пособие / В. М. Алпатов. – М : Языки славянской культуры, 2005. – 367 с.
4. Бацевич, Ф. С. Філософія мови. Історія лінгвофілософських учень / Ф. С. Бацевич. – К. : Академія, 2008. – 240 с.
5. Безпояско, О. К. Граматика української мови : підручник / О. К. Безпояско, К. Г. Городенська, В. М. Русанівський. – К. : Либідь, 1993. – 336 с.
6. Вдовиченко, А. В. Расставание с «языком». Критическая ретроспектива лингвистического знания / А. В. Вдовиченко. – М., 2008. – 511 с.
7. Вихованець, І. Р. Граматика української мови : синтаксис / І. Р. Вихованець. – К. : Либідь, 1993. – 368 с.
8. Гируцкий, А. А. Общее языкознание / А. А. Гируцкий. – Минск : Тетра Системс, 2003. – 304 с.
9. Горпинич, В. О. Українська морфологія / В. О. Горпинич. – Дніпропетровськ, 2000.
10. Гречко, В. А. Теория языкознания / В. А. Гречко . – М : Высш. шк., 2003. – 375 с.
11. Дудик, П. С. Синтаксис української мови : підручник / П. С. Дудик, Л. В. Прокопчук. – К. : Академія, 2010. – 380 с.
12. Загнітко, А. П. Теоретична граматика української мови. Морфологія / А. П. Загнітко. – Донецьк : ДонДу, 1996. – 437с.
13. Кириченко, Г. С. Нариси загального мовознавства / Кириченко Г. С., Кириченко С. В., Супрун А. П. – Ч. 1: Мова, її будова та функції в суспільстві. –

- К. : Ін Юре, 2008. – 168 с.; Ч. II: Основні етапи розвитку науки про мову. – К. : Ін Юре, 2008. – 234 с.
14. Коваль, А. П. Практична стилістика сучасної української мови / А. П. Коваль. – К. : Вища школа, 1987. – 349 с.
15. Козачук, Г. О. Українська мова. Практикум : навч. посібн. / Г. О. Козачук. – К. : Вища школа, 2008. – 414 с.
16. Кочерган, М. П. Загальне мовознавство / М. П. Кочерган. – К. : Академія, 2006. – 464 с.
17. Курбанов, А. М. Общее языкознание : в 3 т. / А. М. Курбанов. – М. : Проспект, 2014. – Т. 1. – 430 с. ; Т. 2. – 320 с. ; Т. 3. – 384 с.
18. Плющ, М. Я. Граматика української мови : у 2 ч. – Ч. 1. Морфеміка. Словотвір. Морфологія. – К. : Вища школа, 2005. – 286 с.
19. Сучасна українська літературна мова : навч. посіб. / за ред. С. О. Карамана. – К. : Літера ЛТД, 2011. – 560 с.
20. Сучасна українська літературна мова : підручник / за ред. А. П. Грищенка. – К. : Вища школа, 1997. – 493 с.
21. Сучасна українська літературна мова : підручник / за ред. М. Я. Плющ. – 7-е вид., стер. – К. : Вища школа, 2009. – 430 с.
22. Сучасна українська мова : підручник / за ред. О. Д. Пономарева. – 3-є вид., перероб. – К. : Либідь, 2005. – 488 с.
23. Тоцька, Н. І. Сучасна українська літературна мова. Фонетика. Орфоепія. Графіка і орфографія / Н. І. Тоцька. – К. : Вища школа, 1995. – 151 с.
24. Український правопис / АН України, Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні, Інститут української мови. – 4-те вид., випр. й доп. – К. : Наукова думка, 1993. – 240 с.
25. Хроленко, А. Т. Теория языка / Хроленко А. Т., Бондалетов В. Д. – М. : Флинта : Наука, 2006. – 528 с.
26. Шевелєва, Л. А. Український правопис у таблицях. Правила, винятки, приклади, коментарі / за ред. проф. А. О. Свашенко. – Харків : Світ дитинства, 2000. – 64 с.
27. Шевченко, Л. Ю. Сучасна українська мова : довідник / Шевченко Л. Ю., Різун В. В., Лисенко Ю. В. ; за ред. О. Д. Пономаріва. – К. : Либідь, 1996. – 320 с.
28. Шкурятяна, Н. Г. Сучасна українська літературна мова : навч. посібн. / Н. Г. Шкурятяна, С. В. Шевчук. – К. : Літера, 2000. – 688 с.
29. Шулежкова, С. И. История лингвистических учений / С. И. Шулежкова. – М. : Наука, 2007. – 408 с.
30. Шульжук, К. Ф. Синтаксис української мови : підручник / К. Ф. Шульжук. – К. : Академія, 2004. – 408 с.
31. Ющук, І. П. Українська мова : підручник / І. П. Ющук. – К. : Либідь, 2004. – 640 с.

Дополнительная литература:

1. Антоненко-Давидович, Б. Д. Як ми говоримо / Б. Д. Антоненко-Давидович ; уклад. Я. Б. Тимошенко. – К. : Либідь, 1991. – 256 с.

2. Бабич, Н. Д. Практична стилістика і культура української мови / Н. Д. Бабич. – Львів : Світ, 2003. – 432 с.
3. Безпояско, О. К. Граматика української мови : підручник / О. К. Безпояско, К. Г. Городенська, В. М. Русанівський. – К. : Либідь, 1993. – 336 с.
4. Виноградов, В. В. Лексикология и лексикография. Избранные труды / В. В. Виноградов. – М. : Наука, 1997.
5. Вихованець, І. Р. Граматика української мови. Синтаксис / І. Р. Вихованець. – К. : Либідь, 1993.
6. Головащук, С. І. Російсько-український словник сталих словосполучень / С. І. Головащук. – К. : Наукова думка, 2001. – 640 с.
7. Горпинич, В. О. Будова слова і словотвір / В. О. Горпинич. – К. : Наук. думка, 1977.
8. Горпинич, В. О. Українська морфологія / В. О. Горпинич. – ДНУ. – 2002.
9. Горяний, В. Д. Українська мова (10-11 кл.): Посібник для шкіл (класів) з поглибленим вивченням рідної мови / В. Д. Горяний. – К. : Освіта, 1992.
10. Дятчук, В. В. Семантична структура і функціонування лексики української мови / Дятчук В. В., Пустовіт Л. О. – К. : Наук. думка, 1983.
11. Жовтобрюх, М. А. Українська літературна мова / М. А. Жовтобрюх. – К. : Наук. думка, 1984.
12. Загнітко, А. П. Теоретична граматики української мови. Морфологія : монографія / А. П. Загнітко. – Донецьк : ДонДу, 1996.
13. Каранська, М. У. Синтаксис сучасної української літературної мови / М. У. Каранська. – К. : Вища шк., 1995.
14. Карпова, В. Л. Термін і художнє слово / В. Л. Карпова. – К. : Рад. шк., 1967.
15. Клименко, Н. Ф. Основи морфеміки сучасної української мови / Н. Ф. Клименко. – К. : Наук. думка, 1998.
16. Кобилянський, Б. В. Діалект і літературна мова / Б. В. Кобилянський. – К. : Рад. шк., 1978.
17. Кочан, І. М. Словник-довідник із методики викладання української мови / Кочан І. М., Захлюпана Н. М. – 2-е видання, виправлене і доповнене. – Львів : Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2005.
18. Кучеренко, Н. М. Дидактичний матеріал з рідної мови. Морфологія : посібник для вчителя / Н. М. Кучеренко. – К. : Освіта, 1992.
19. Лисиченко, Л. А. Лексикология сучасної української літературної мови. Семантична структура слова / Л. А. Лисиченко. – Х. : Вища шк., 1977.
20. Неживий, О. І. Дидактичний матеріал народознавства на уроках рідної мови / Неживий О. І., Ужченко В. Д. – К. : Освіта, 1993.
21. Олійник, О. Б. Світ українського слова : навч. посібн. / О. Б. Олійник. – К. : Хрещатик, 1994. – 416 с.
22. Панько, Т. І. Українське термінознавство / Панько Т. І., Кочан І. М., Мацюк Г. П. – Львів, 1994.
23. Плиско К. М. Синтаксис рідної мови із системою орієнтирів для самостійного вивчення / К. М. Плиско. – Х. : Основа, 1992.
24. Пономарів, О. Д. Стилiстика сучасної української мови : підручник / О. Д. Пономарів. – К. : Либідь, 1993. – 248 с.

25. Синтаксис СУЛМ. Проблемні питання : навчальний посібник / І. І. Слинко, Н. В. Гуйванюк, М. Ф. Кобилянська. – К. : Вища шк., 1994.
26. Скрипник, Л. Г. Фразеологія української мови / Л. Г. Скрипник. – К. : Наук. думка, 1973.
27. Стельмахович, М. Г. Система роботи з розвитку зв'язного мовлення в 4-8 класах / М. Г. Стельмахович. – К.: Рад. шк., 1981.
28. Стріха А. Л. Цікава граматики : посібник для вчителя / Стріха А.Л., Гуревич А. Ю. – К. : Рад. шк., 19991.
29. Теоретична морфологія української мови. Академ. граматики укр. мови / І. Вихованець, К. Городенська ; зЗа ред. І. Вихованця. – К. : Унів. вид-во "Пульсари", 2004.
30. Удовиченко, Г. М. Загальне мовознавство. Проблеми. Методи / Г. М. Удовиченко. – К., 1994.
31. Українська мова: Енциклопедія. – К. : Укр. енциклопедія, 2000. – 752 с.
32. Форми навчання в школі / За ред. Ю.І. Мальованого. – К.: Освіта, 1992.
33. Христіанінова Р.О. Просте речення в шкільному курсі рідної мови: Посібник для вчителя. – К.: Рад. школа, 1991.
34. Шульжук Синтаксис сучасної української літературної мови. – К.: Наук. думка. – 2003.
35. Ющук, І. П. Практикум з правопису української мови / І. П. Ющук. – 4-е вид. – К. : Освіта, 2000. – 254 с.

Украинская литература

Основная литература:

1. Вечера на дванадцять персон: Житомирська прозова школа. – К., 1996.
2. Возняк М.С. Історія української літератури: В 2-х т. – Львів, 1992. – Т.1; – Львів, 1994. – Т. 2.
3. Грабович Г. Нариси до історії української літератури. – К., 1998.
4. Гром'як Р. Давнє і сучасне: Вибрані статті з літературознавства. – Тернопіль, 1997.
5. Грушевський М. Історія української літератури: В 6 т. – Т. 1 / Упор. В.Яременко; Авт. передм. Н.Кононенка; Приміт. Л.Дунаївської. – К., 1993.
6. Гуменюк В. Сила краси: Проблеми поетики драматургії В.Винниченка. – Сімферополь, 2001.
7. Гундорова Т. Післячорнобильська бібліотека: Український літературний постмодерн. – К., 2005.
8. Гундорова Т. Проявлення слова. Дискусія раннього українського модернізму. Постмодерна інтерпретація. – Львів, 1997.
9. Дев'ятдесятники: молодий струмінь в сучасній українській літературі : рекомендаційні матеріали на допомогу шкільній програмі / Сумська обл. універс. наук. б-ка ; уклад. А. І. Марченко. – Суми, 2014.
10. Декамерон. 10 українських прозаїків останніх десяти років. – К., 2010.

11. Живиця: Хрестоматія української літератури ХХ століття. У 2 кн. / Упор. М.Конончук, Н.Бондар, Т.Конончук. – К., 1998.
12. Жулинський М. Слово і доля. – К., 2002.
13. Зеров Микола. Твори: У 2 т. – Т. 2. – К., 1990.
14. Історія української літератури (Перші десятиріччя ХІХ століття): Підручник / П.П. Хропко, О.Д.Гнідан, П.І.Орлик та ін. – К., 1992.
15. Історія української літератури 70-90-х рр. ХІХ ст.: У 2 т. / За ред. О.Гнідан. – К., 1999.
16. Історія української літератури кінця ХІХ – т. . ХХ т.. – К., 1993.
17. Історія української літератури ХІХ ст.: У 2 кн. / За ред. М.Г. Жулинського. – К., 2006.
18. Історія української літератури ХХ т.: У 2 кн. – Кн. 1. – К., 1993.
19. Історія української літератури ХХ століття: у 2 кн. – Кн. 2: Друга половина ХХ ст.: підручник / за ред. В.Дончика. – К., 1998.
20. Історія української літератури. Кінець ХІХ – початок ХХ ст.: У 2 кн. / За ред. О.Д.Гнідан. – К., 2005.
21. Історія української літератури. У 2 т. / За ред. І.Дзевеєріна. – К., 1988.
22. Історія української літератури. ХІХ століття: У 3 кн. / За ред М.Т.Яценка. – К., 1997.
23. Історія української літературної критики та літературознавства. Хрестоматія: У 3 кн. – Кн. 2. – К., 1998.
24. Кононенко П.П. Українська література: Проблеми розвитку. – К., 1994.
25. Лебединцева Н. М. Сучасна українська література: навчальний посібник. – Миколаїв: Вид-во МДГУ ім. Петра Могили, 2007.
26. Літературознавчий словник-довідник. – К., 1997.
27. Наєнко М. Українське літературознавство: Школи, напрямки, тенденції. – К., 1997.
28. Павличко С. Дискурс модернізму в українській літературі. – 2-е вид., перероб. і доп. – К., 1999.
29. Плерома. Мала українська енциклопедія актуальної літератури. – Івано-Франківськ: Лілея- НВ, 1998.
30. Полєк В.Т. Історія української літератури Х–ХVІІ століть: Навч. посібник. – К., 1994.
31. Сучасна українська література кінця ХХ ст. – початку ХХІ ст. : хрестоматія / упоряд., авт. передм. І. Андрусак. – К., 2006.
32. Українське слово: Хрестоматія української літератури та літературної критики ХХ ст.: У 3 кн. / Упор. В.Яременко, Є.Федоренко. – К., 1993 – 1994.
33. Харчук Р. Сучасна українська проза. Постмодерний період: підручник. – К.: Академія, 2008.
34. Чижевський Д.І. Історія української літератури (від початків до доби реалізму). – Тернопіль, 1994.
35. Шевчук В. Муза Роксоланська. Українська література ХІІІ-ХVІІІст. – Кіровоград, 1993.

Дополнительная литература:

1. Білецький О. Збір. Праць: У 5 т. – Т. 2 – 3. – К., 1965.
2. Агеєва В.П. Українська імпресіоністична проза. – К., 1994.
3. Антологія української поезії: В 6 т.-Т. 1. – К., 1984.
4. Аполлонова люття: Київські поети XVII-XVIII ст. – К., 1982.
5. Бабишкін О. Володимир Самійленко. – К.: Держлітвидав України, 1963.
6. Білецький О. Літературно-критичні статті. – К., 1990.
7. Білецький О. Хрестоматія давньої української літератури: – К., 1967.
8. Василь Стефаник – художник слова / Ред. В.В.Грещук, В.Л.Кононенко, С.І.Хороб. – Ів.-Франківськ: Плай, 1996.
9. Возняк М. Історія української літератури: В 2 кн. – Львів, 1992-1993.
10. Волинський П., Пільгук І., Поліщук Ф., Історія української літератури: Давня література. – К., 1969.
11. Гнідан О.Д. Василь Стефаник: Життя і творчість. – К., 1991.
12. Грицай М., Микитась К., Шолом Ф. Давня українська література. – К., 1989.
13. Грицай М.С., Микитась В.Л., Шолом Ф.Я. Давня українська література: Підручник. – 2-е вид. – К., 1989.
14. Грицюта М.С. Художній світ Василя Стефаника. – К., 1982.
15. Грушевський М. Історія української літератури. – Т 1-6. – К., 1993-1996.
16. Давня українська література: Хрестоматія / За ред. М.Сулими. – К., 1992.
17. Дем'янівська Л.С. Українська драматична поема. – К., 1984.
18. Демченко І. Особливості поетики Ольги Кобилянської. – К, 2001.
19. Європейське відродження та українська література XIV-XVIII ст. Збірник праць. – К., 1993
20. Єфремов С. Історія українського письменства. Від початків до Костомарова. – К. – Лейпціг, 1919. Фотопередрук у Мюнхені 1989 р.
21. Єфремов С. Історія українського письменства.— К., 1995.
22. Єфремов Сергій. Історія українського письменства. – К., 1995.
23. Жулинський М. Наближення: Літературні діалоги. – К.: Дніпро, 1986.
24. Жулинський М.Г. Із забуття – в безсмертя. – К., 1990.
25. Історія української літератури першої половини XIX ст. / За редакцією П.К.Волинського. – К., 1964.
26. Історія української літератури: У 2-х томах. – Т. 1. – К., 1987.
27. Історія української літератури: У 8 – томах. – Т. 1,2. – К., 1967.
28. Історія української літератури: У 8 т. – Т. 5. – К., 1968.
29. Калениченко Н.Л. Михайло Коцюбинський: Нарис життя і творчості. –К.: Дніпро, 1984.
30. Кирилюк Є.П. Тарас Шевченко: Життя і творчість. – К., 1964.
31. Коломієць В., Коломієць Т. Образ матері і дитини у творчості Тараса Шевченка // Українська мова та література: Посібник для вчителів – словесників, студентів – філологів, вступників до вузів. – К., 1996.
32. Костюченко В.А. Степан Васильченко: Життя і творчість. – К., 1978.

33. Кузнецов Ю.Б. М. Коцюбинський – імпресіоніст. – К., 1997.
34. Кузнецов Ю.Б. Поетика прози Михайла Коцюбинського. – К.: Наукова думка, 1989.
35. Лихачев Д. Поэтика древнерусской литературы. – Л., 1971.
36. Літературна спадщина Київської Русі і українська література XVI-XVIII ст.: збірник праць. – К., 1982.
37. Матеріали до вивчення історії української літератури. В 5 т. – К.: рад. школа. – 1961. – Т. 4.
38. Матеріали до вивчення української літератури: В 5 т. – Т. 4. – К., 1961.
39. Микитась В. Давньоукраїнські студенти і професори. – К., 1994.
40. Мишанич О. Повернення. Літературно-критичні статті і нариси. – К., 1993.
41. Наливайко Д.С. Искусство: Направления, течения, стили. – К., 1985.
42. Нахлік Є.К. Українська романтична проза 20-60-х рр. XIX ст. – К., 1988.
43. Огієнко І. Історія українського друкарства. – К., 1994.
44. Павличко С. Дискурс модернізму в українській літературі. – 2-е вид., перероб. і доп. – К., 1999.
45. Павлюк М.М. Творчий метод і поетика Т. Шевченка. – К., 1980.
46. Пархомик Р.Я. По дорозі в казку українського модернізму. – К., 1997.
47. Пивоваров М. Юрій Федькович. Літературно-критичний нарис. – К., 1954.
48. Пісні Купідона: Любовна лірика на Україні XVI – початку XIX ст. – К., 1984.
49. Погребенник Ф.П. Сторінки життя і творчості Василя Стефаника. – К., 1980.
50. Полєк В. Історія української літератури X – XVII ст. – К., 1994.
51. Поліщук Ф. Український фольклор. Давня українська література: Практичні заняття. – К., 1991.
52. Поліщук Ф.М. Український фольклор. Давня українська література. Практичні заняття: Навч. посібник. – К., 1991.
53. Проблеми історії та теорії української літератури кінця XIX – поч. XX ст. – К.: Наукова думка, 1991.
54. Рисак О. Мелодії і барви слова: Проблеми синтезу мистецтв в українській літературі кінця XIX - початку XX століття. – Луцьк, 1996.
55. Українська література в загальнослов'янському і світовому контексті: У 5-и томах. – Т. 1. – К., 1987.
56. Українська літературна енциклопедія: У 5 т. – К., 1988 – 1995...
57. Українські поети-романтики 20-40-х рр. XIX ст. / Вступ. стаття І. Айзенштока. – К., 1968.
58. Федченко П.М. Літературна критика на Україні першої половини XIX ст. – К., 1982.
59. Франко І. Зібр. Творів: У 50 т. – К., 1976 – 1986 (Література, її завдання і найважливіші ціхи – т. 26; Наш театр – т. 28; Руський театр – т. 29; Із секретів поетичної творчості, Інтернаціоналізм і націоналізм у сучасних літературах, Леся Українка, Сучасні польські поети – т. 31; Наша поезія в 1901 р., Уваги про галицький театр – т. 33; Старе й нове в сучасній українській літературі, Наша театральна мізерія – т. 35; Маніфест “Молодої музи”, О.Олесь: З журбою радість обнялась, Привезено зілля з трьох гір на

- весілля – т. 37; 3 останніх десятиліть ХІХ т., Южнорусская т. рських, Задачі і методи історії літератури – т. 41.
60. Хижняк З. Києво-Могилянська академія. – К., 1981.
61. Хропко П. Анатолій Свидницький / Свидницький А. Роман. Оповідання. Нариси. – К., 1985.
62. Чижевський Д. Історія української літератури. – Тернопіль, 1994.
63. Шевчук В. Дорога в тисячу років. – К., 1990.

Методика преподавания украинского языка

Основная литература:

1. Аржанцева Т.В. Педагогическая практика: Учебно-методическое пособие к курсу "Методика преподавания русского языка" / Т.В. Аржанцева. — Симферополь, 2011. — 52с.
2. Гончаренко С. Український педагогічний словник / Семен Гончаренко. – К. : Либідь, 1997.
3. Дороз В. Ф. Методика навчання української мови в загальноосвітніх закладах : навч. посіб. / Вікторія Федорівна Дороз. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 386 с.
4. Караман С. О. Сучасна українська літературна мова : навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. / С. О. Караман, О. В. Караман, М. Я. Плющ [та ін.] ; за ред. С. О. Карамана. – К. : Літера ЛТД, 2011. – 560 с.
5. Кочан І.М., Захлюпана Н.М. Словник-довідник із методики викладання української мови. Друге видання, виправлене і доповнене. – Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2005.
6. Методика навчання української мови в вищих навчальних закладах та середніх освітніх закладах. Кредитно-модульний курс : Навч.-метод. посіб. / [О. І. Потапенко, Г. І. Потапенко, Л. П. Кожуховська, Л. Е. Довбня, Т. В. Чубань, Н. Д. Юрійчук, Т. М. Левченко, Т. І. Товкайло, М. І. Навальна] ; за заг. ред. О. І. Потапенка. – К. : Міленіум, 2006, - 332 с.
7. Методика навчання української мови в середніх освітніх закладах : підручн. для студ. філолог. фак-тів ун-тів / за ред. проф. М. Пентилюк. – К. : Ленвіт, 2009. – 400 с.
8. Методика навчання української мови в початковій школі : навч.- метод. посіб. для студ. вищих навч. закл. / за наук. ред. М. С. Вашуленка. – К. : Літера ЛТД, 2010. – 364 с.
9. Олійник І. С. Методика викладання української мови в середній школі / І. С. Олійник, В. К. Іваненко, Л. П. Рожило, О. С. Скорик. – К. : ВО «Вища школа», 1979. – 312.
10. Пентилюк М. І. Методика навчання української мови у таблицях і схемах : Навч. посіб. Вид. 2-е, випр. і перероб. / М. І. Пентилюк, Т. Г. Окуневич. – К.: Ленвіт, 2010. – 134 с.

11. Практикум з методики навчання української мови в загальноосвітніх закладах : посіб. для студ. педагог. ун-тів та ін-тів / С. О. Караман, О. В. Караман, О. М. Горошкіна, А. В. Нікітіна [та ін.] ; за ред. М. І. Пентилюк. – К. : Ленвіт, 2003. – 302 с.
12. Українська мова. Енциклопедія / [ред. колегія : В.М. Русанівський та ін.]. – К. : Укр.енцикл., 2000. – 752 с.
13. Ющук І. П. Українська мова : Підр. для студ. філолог. спец-тей вищих навч. закл. / І. П. Ющук. – К. : Либідь, 2003. – 406 с.

Дополнительная литература:

1. Артемова Л. В. Педагогіка і методика вищої школи : навч.-метод. посіб. [для викл., аспірант., студ. магістратури] / Артемова Л. В. – К. : Кондор, 2008. – 272 с.
2. Бабиш Н. Д. Психологічні умови викладання і вивчення української мови / Н. Д. Бабиш // Укр. мова і літ. в школі. – 1990. - № 8. – С. 26 – 31.
3. Білоусенко П. І. Проблемно-ситуативні завдання на уроках української мови : Посіб. для вчителя / П. І. Білоусенко. – К. : Освіта, 1992.
4. Біляєв О. Концепція навчання державної мови в школах України / О. Біляєв, Л. Скуратівський, Л. Симоненкова, Т. Шелехова // Дивослово. – 1996. - № 1. – С.16-21.
5. Біляєв О. М. Урок української мови у школі з російською мовою навчання / О. М. Біляєв // Дивослово. – 1990. – № 9.
6. Бондар О. І. Сучасна українська мова: Фонетика. Фонологія. Орфоепія. Графіка. Лексикологія. Лексикографія : Навч. посіб. / О. І. Бондар, Ю. О. Карпенко, М. Л. Микитин-Дружинець. – К. : ВЦ «Академія», 2006. – 368 с. - (Серія «Альма-матер»).
7. Бондаренко Н. Концепція підручника української мови для шкіл з російською мовою навчання / Н. Бондаренко, А. Ярмолук // Дивослово. – 2002. - № 4. – С. 66 – 71.
8. Валентій В. Л. Мовний аналіз як метод навчання в школі / В. Л. Валентій // Укр. мова і літ. в школі. – 1996. - № 3. – С. 40 – 43.
9. Васьков Ю. В. Педагогічні теорії, технології, досвід : Дидактичний аспект / Ю. В. Васьков. – Х. : Скорпіон, 2000. – 120 с.
10. Волкотруб Г. Практична стилістика української мови : Навч. посіб. / Г. Й. Волкотруб. – Тернопіль : Підручники і посібники, 2008. – 256 с.
11. Громовий В. В. Мистецтво живого слова : Посібник із сучасної риторики для старшокл. та студентів / В. В. Громовий // Кіровоград : Укр. гімназія, 1999. – 222 с.
12. Дороз В. Вивчення української лексики в 5-6 класах шкіл з багатонаціональним контингентом (Лінгвокультурологічний підхід) / В. Дороз // Дивослово. – 2005. - № 10. - С. 4 – 8.
13. Дороз В. Помилки в українському мовленні учнів національних спільнот та шляхи їх подолання / В. Дороз // Укр. мова та літ. в школі. – 38 (390), жовтень 2004. – С. 14 – 19.

14. Дороз В. Ф. Вивчення лексикології в умовах діалогу культур : Навч. посіб. / В. Ф. Дороз. – Ніжин :ТОВ «Видавництво» Аспект Поліграф», 2006. – 264 с.
15. Дудик П. С. Сучасна українська мова: Завдання і вправи : Навч. посіб. / П. С. Дудик, В. М. Литовченко. – К. : ВЦ «Академія», 2007. – 264 с. (Серія «Альма-матер»).
16. Караман С. Технологія створення підручників і посібників для поглибленого вивчення української мови в гімназії / С. Караман, В. Тихоша // Дивослово. – 2001. - № 4. – С. 36 – 38.
17. Коваль А. П. Практична стилістика сучасної української мови / А. П. Коваль. – К. : Вища шк., 1987. – 349 с.
18. Кравець Л. В. Стилiстика української мови : Практикум : Навч. посіб. / Л. В. Кравець. – К. : Вища шк., 2004.
19. Кулінська Л. П. Екранна і звукова наочність на уроках української мови : Посіб. для вчителів / Л. П. Кулінська. – К. : Рад школа, 1986.
20. Лукач С.А. Бесіда на уроках мови: Посіб. для вчителя / С. А. Лукач. – К. : Рад.школа, 1990.
21. Мацько Л. Сучасні підходи до створення підручників з української мови: місце лінгвостилістики / Л. Мацько // Дивослово. – 1999. - № 8. – С. 39 – 41.
22. Мельничайко В.Я., Пентиліук М.І., Рожило Л.П. Удосконалення змісту і методів навчання мови. – К., 1982. – С. 27 – 56.
23. Плющ М. Я. Вивчення морфології в 5 -6 класах : Посіб. для вчит. / М. Я. Плющ. – К., 1998.
24. Плющ М. Я. Словотворення та вивчення його в школі : посіб. для вчит. / М. Я. Плющ. – К., 1985.
25. Рожило Л. П. Психологічні особливості вироблення мовних умінь і навичок / Л. П. Рожило // Укр. мова і літ. в школі. – 1982. - № 9. – С. 34 – 40.
26. Савченко І. С. Пунктуація сучасної української мови / І. С. Савченко – Черкаси : «Відлуння-Плюс», 2006. – 160 с.
27. Скуратівський Л. Концепція підручника рідної мови / Л. Скуратівський, Г. Шелехова // Укр. мова і літ. в школі. - 2001. - № 3. – С. 5 – 7.
28. Стельмахович М. Г. Система роботи з розвитку зв'язного мовлення учнів на уроках української мови в 4 – 8 класах / Мирослав Гнатович Стельмахович. – К. : Радянська школа, 1981. – 136 с.
29. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання : наук.-метод. посібн. / Пометун О. І., Пироженко Л. В. ; за ред. О. І. Пометун. – К. : Видавництво А. С. К., 2004. – 192 с.
30. Тихоша В. І. Система роботи над збагаченням учнів 5 – 9 класів власне українською лексикою та фразеологією :Посіб. для вчит. / В. І. Тихоша. – Херсон, 1995. – 147 с.
31. Тоцька Н. І. Сучасна українська літературна мова. Фонетика. Орфоепія. Графіка і орфографія. Завдання і вправи / Н. І. Тоцька. – К., 1995.
32. Українська мова: Програма для 5-12 класів загальноосвітніх навчальних закладів з російською мовою навчання / Н. В. Бондаренко, О.

- М. Біляєв, Л. М. Паламар, В.Л. Кононенко. – Чернівці: Видавничий дім «Букрек», 2005. – 152 с.
33. Хом'як І. М. Навчання орфографії в умовах інтерферуючих впливів / І. М. Хом'як // Дивослово. – 1997. - № 7. – С. 52 – 56.
34. Хом'як І. М. Порівняльний прийом у системі навчання орфографії / І. М. Хом'як // Дивослово. – 1997. - № 11. – С. 29 – 33.
35. Шкурятяна Н. Г. Методика вивчення орфографії : навч. посіб. / Н. Г. Шкурятяна. – К. : Рад.шк., 1985.
36. Ющук І. До методики синтаксичного аналізу речення / І. Ющук // Дивослово. – 2003. - № 10. – С. 33 – 37.

Методика преподавания украинской литературы

Основная литература:

1. Микитюк В. Практикум з методики викладання української літератури: навч. пос. / В. Микитюк. - Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2011. - 186 с.
2. Научные основы методики литературы. Учебно-методическое пособие / под ред. Н. И. Волошиной . - К.: Ленвіт, 2002. - 344 с.
3. Пасічник Є. А. Методика викладання української літератури в середніх навчальних закладах (навчальний посібник). – К.: Ленвіт, 2000. – 383 с.
4. Токмань Г.Л. Методика навчання української літератури в середній школі. Підручник. — К.: Академія, 2012. — 312 с.

Дополнительная литература:

1. Беленький Г.И., Снежевская М.А. Изучение литературы в средней школе. - М.,1983
2. Билинкис Я.С. Русская классика и изучение литературы в школе: Кн. для учителя. - М.,1986
3. Браже Т.Г. Целостное изучение эпического произведения. - М.,1964
4. Бушина Е.И. Воспитание интереса к литературе на внеклассных занятиях.// Поиск новых путей: Из опыта работы/Сост.С.Н. Громцева.-М.,1990
5. Буяльский Б.А. Курс на мастерство. - Киев,1974
6. Быкова Е.Л. Литературные праздники в школе. - Киев,1986
7. Влащенко В.И. Современный учитель-воспитатель или литературовед.//Литература в школе,1990.- №4.-С.87-91
8. Выготский Л.С. Воображение и творчество в детском возрасте. - М.,1967
9. Голубков В.В. Методика преподавания литературы. - М.,1962
10. Громцева С.Н., Маранцман В.Г., Мушин Д.Н. Проверочные работы по литературе в 8-10 классах.-М.,1982
11. Гуковский Г.А. Изучение литературного произведения в школе. - М.-Л.,1966
12. Доманский В.А. Факультативные занятия по русской литературе в 11 классе. - Киев,1990
13. Дробот В.Н. Изучение биографии писателя в школе: Пособ. Для учит. -

Киев,1988

14. Ильин Е.Н. Рождение урока. - М.,1986
15. Карсалова Е.В. «Стихи живые сами говорят...». - М.,1990
16. Костылёв О.Л. Критическая статья на уроке литературы. - Л.,1976
17. Кудряшов Н.И. Взаимосвязь методов обучения на уроках литературы. - М.,1981
18. Кулибина Н.В. Читаем стихи русских поэтов «серебряного» века. Четыре урока русского языка: Учеб. пособ. По обучению чтению художественной литературы. - М.,1994
19. Мадер Р.Д. Анализ поэтического текста на уроках литературы. - М.,1979
20. Маслова В.А. Филологический анализ поэтического текста. - Минск,1999
21. Медведев В.П. Изучение лирики в школе. - М.,1985
22. Найдёнов Б.С. Выразительность речи и чтения. - М.,1990
23. Никольский В.А. Методика преподавания литературы в средней школе./Под ред. Браже Т.Г..-М.,1977
24. Онищук В.А. Урок в современной школе. - М.,1981
25. Прокофьев Н.И. Формирование понятий теории литературы в старших классах. - М.,1961
26. Рез З.Я. Изучение лирики в школе(4-7 классы). - Л.,1968
27. Рез З.Я. Изучение литературного произведения в школе как процесс.//Лекции по методике преподавания литературы. - Л.,1976
28. Рез З.Я. Методика преподавания литературы. - М.,1985
29. Рыбникова М.А. Об основах методики.// Рыбникова М.А. Избранные труды. - М.,1985-С.14-29
30. Рыбникова М.А. Очерки по методике литературного чтения. - М.,1949;1985
31. Семанов Л.М. Творческая история произведений русских писателей. - М.,1990.

КРИТЕРИИ ОЦЕНИВАНИЯ

Вступительное испытание оценивается по 100-балльной шкале.

Теоретическая часть:

1. Максимальное количество баллов по украинскому языку – 25.
2. Максимальное количество баллов по истории украинской литературы – 25.
3. Максимальное количество баллов по методике преподавания – 25.

Практическая часть:

4. Максимальное количество баллов за анализ предложения – 25.

Теоретическая часть:

21–25 баллов

Согласно программам учебных курсов представлены правильные и полные ответы на все вопросы. При этом проявляется способность абитуриента дифференцировать приобретенные знания и умение применять их на практике.

Знаком с основной и дополнительной литературой по теме. Полно и аргументированно отвечает на дополнительные вопросы.

13–20 баллов

В ответе фиксируются неточности, несущественные ошибки. При этом абитуриент выявляет умение синтезировать и интегрировать знания. Знаком с основной и литературой по теме. Аргументированно отвечает на дополнительные вопросы.

7–12 баллов

Выполнил лишь часть заданий (всего не менее 50%), допущены ошибки, которые свидетельствуют об удовлетворительных знаниях студента. Знаком с некоторыми источниками из основного списка литературой по теме. Ответы на дополнительные вопросы неполные.

До 6 баллов

Не выполнено более 50% заданий, допущены грубые ошибки

Практическая часть:

Фонетический разбор – 2 балла

Лексический – 2 балла

Морфемный и словообразовательный – 3 балла

Морфологический – 3 балла

Синтаксический – 15 баллов.

За каждую фактическую ошибку в любом виде разбора снимается 0,5 балла, за неправильно построенную схему предложения – 7 баллов.

ОБРАЗЕЦ БИЛЕТА

Билет № 1

1. Слово, как основная единица языка, его основные признаки и функции. Понятие лексемы. Значение слова. Типы лексических значений слова.
2. Поэтический эпос Лины Костенко.
3. Общая характеристика методов и приемов обучения.

Сделайте синтаксический разбор предложения, постройте его схему. Охарактеризуйте лексику данного предложения.

Цифрами в тексте обозначены слова для разбора:

1. Фонетический разбор.
2. Морфемный и словообразовательный разбор.
3. Морфологический разбор.

О тій вечірній порі, коли все надбережжя пов'ється¹ радісними снами чи слухатиме могутню музику прибою³, коли місяць-козак тільки виходить на небо, заступає місце після червоного, мов з жару, сонця і сріблясто біліють розкидані² легкі хмари, наповнені світом, – тоді збираються поміж високих очеретів, ближче до води, тихо плинучи³ або безшумно ступаючи по вогняному піску, білі гуси (Олесь Гончар).